

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

ANY XII

REUS, DIJOUS 2 D'AGOST 1917

Preus de subscripció

REUS. . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. 4'50 trimestre
Estranger » 9' »
Número solt 5 cèntime
Anunci segons tarifa

NÚM. 176

Dr. S. GIL VERNET
METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.-EX PREPARADOR
ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIA :: MATRIU :: VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES
Consulta de 6 a 9
BARCELONA.- Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

BANC DE REUS
DE DESCOMPTES I PRESTECES
LLOGUER DE CAIXES DE SEGURITAT

CONSULTORI MÈDIC-OPERATORI

El metge don Jaume Fuster, especialista en enfermetats cròniques, ha traslladat an aquesta ciutat, carrer de Llovera, 29-1.ª-1.ª, son consultori de València. Especialista en enfermetats cròniques, ja es manifestin aquestes en el cap, orelles, com sordera, ulls, gorja i pit, cataracts de l'estòmac, herpes i reuma, enfermetats de l'orina, nervioses, curació radical d'enfermetats secretes, venèrees i sífilítiques, aplicació del 606, tractament especial per a tota classe de tumors anc que siguin malignes.
HORES DE CONSULTA : De 10 a 13 i de 16 a 20.

DIMENSIONS EN CENTIMETRES			PREU DE L'ABONAMENT		
ALT	AMPLE	FONDO	MES Pessetes	SEMESTRE Pessetes	ANY Pessetes
13	25	65	5	15	22'50
20	25	75	5	15	25
30	35	75	6	20	30
35	45	75	10	25	40
40	70	75	15	30	50

Servei de 9 a 1 i de 4 a 7 tots els dies laborables.
Les CAIXES DE LLOGUER estan instal·lades en amplia CAMBRA DE SEGURITAT situada en el centre de l'edifici, construïda amb tots els avenços i perfeccionaments moderns.
Les CAIXES tenen panys d'absoluta confiança amb claus completament distintes i una tanca metàl·lica en la que l'arrendatari pot col·locar un candau de la seva propietat.
Poden llogar-se les CAIXES a nom d'una o varies persones, amb facultat d'usar-les indistintament.

BALNEARI "SANTA MARINA"

Situat a Pradip (Tarragona)
Inaugurat el primer de juliol
La millor aigua per a la curació radical de les afeccions nervioses, de l'estómac, fetge i ronyons. De resultats positius en les anèmies i vicis de la sang.
Nou i magnífic BALNEARI d'aigües puríssimes de gran radiactivitat (104 Volts-hora-litre).
Voltat d'ombriuos boscos, a 400 m, sobre el nivell del mar, a la muntanyenya de PRADIP.
Habitacions amb aigua i llum eléctrica. N hi ha també d'altres, molt còmodes, a preus més econòmics.
Misa diària en el mateix Santuari
Viatge per ferrocarril fins a Reus i des d'allí al BALNEARI en confortables automòbils de l'Establiment.
Per a informes i condicions, a l'Administració:
Ronda de la Universitat, 15, pral., 2.ª - Barcelona

Principals operacions a que's dedica el BANC DE REUS
Descompte i negociació de lletres.
Comptes corrents d'efectiu.
Comptes de crèdit amb garantia de valors.
Dipòsits en Valors.
Xecs sobre el Regne i Estranger.
Canvi de monedes i bil·lets estrangers.
Negociació de cupons.
Compra i venda al comptat i a plaç de tota classe de valors que's coticen en Borsa.
Negociació de paper sobre Europa i América.
Ajustos de paper estranger a plaç, sense interès.

ANÀLISI QUÍMICA I EXAMEN BACTERIOLÒGIC DE L'AIGUA DE SANTA MARINA

Caràcters físic-químics		Sulfat aluminic . . . 0.00050 » » »	
Temperatura del màximal . . . 14°		Sulfat càlcic . . . 0.01561 » » »	
Residu fixe a 180° . . . 0.2213 grs. per litre		Acid silícic . . . 0.01534 » » »	
Radiactivitat . . . 104 volts-hora-litre		SUMA DE SUBSTANCIES SÒLIDES . . . 0.3326 » » »	
Gases en dissolució		Índicis de potassi i materia orgànica: aquesta equival tan sols a 0.41 mg. d'oxigen per litre.	
Ahidrid carbònic lliure . . . 6.73 c. c. 0.01332 grs. per litre		Examen bacteriològic	
Oxigen . . . 2.30 » » » 0.00328 » » »		L'aigua de Santa Marina conté 13 gèrmenes aeròbics per c. c. La investigació de espècies aneròbics, així com del B. Coli i del B. Eberth, ha donat resultat negatiu. Segons aquests caràcters, deu classificar-se entre les MOLT PURES.	
Nitrogen . . . 8.20 » » » 0.01025 » » »		Barcelona 15 de maig de 1917.	
Agrupació dels altres elements dissolts		Dr. A. Miquel Baltà i Botta.	
Bicarbonat càlcic . . . 0.21888 grs. per litre			
Bicarbonat màgnesic . . . 0.07510 » » »			
Bicarbonat ferric . . . 0.00197 » » »			
Clorur màgnesic . . . 0.00456 » » »			
Clorur sòdic . . . 0.01237 » » »			
Fosfat sòdic . . . 0.00049 » » »			
Nitrat sòdic . . . 0.00853 » » »			

Agencies a Falset i Mora d'Ebre

Al vol de la celebrada Assamblea s'inicia el moviment renovador

El Govern a la vergonya pública.-Clams de l'opinió perquè se'n vagi. La mentida unànimament palesada pels testimonis fidedignes

Dien de Madrid que als cercles polítics, i fins en les tertulies on no era costum comentar els fets de la política, no es parla d'altra cosa que del desenrotllament que pugui tenir l'actitud dels parlamentaris després de les afirmacions de l'Assamblea del 19 de juliol.
Aquest tema és avui a Madrid una veritable obsessió.
Per primera vegada fracassa la frivolitat i fins és acollit despectivament el que intenta, a base de l'Assamblea i dels assambleístes, l'eteru xisto fácil, indispensable en aqueixes reunions.
El propi Govern ha contribuït a despertar aquesta expectació i aquest interès polític. A l'anar-se coneixent episodis i detalls del dia 19 i comparant-los amb la versió oficial el públic reacciona i es posa resoltament al costat dels que reclamen un règim urgent de renovació total enfront els desacreditats procediments de govern que s'intenta fer prevaldre.
Els més autoritzats òrgans d'opinió contribueixen amb les seves entusiastes campanyes a mantenir viva l'atenció del públic, que, si de quelcom peca comparat amb el poble català, és d'impaciència i impaciència que no el priva de admirar i aplaudir sense reserves la serenitat, disciplina i fe en els directores del moviment renovador de que ve donant evidents proves el poble català.

El que ha produït excel·lent efecte és l'anunci de que es projecta celebrar la segona reunió de l'Assamblea a Saragossa o a Valladolid, amb el qual—diuen els comentaristes—, es donarà el cop definitiu a l'espantall del separatisme, que pretén en va resuscitar els interessats en que continuï l'actual estat de coses.
Per a donar idea de la importància que la premsa madrilenya concedeix a l'actuació dels assambleístes, donem a continuació un llenyer extracte d'alguns diaris:
«La Tribuna» contesta a un article de l'«A B C» treient importància a l'acte del 19 de juliol, amb un altre article firmat pel seu director, senyor Capovas Cervantes, que en sa qualitat de diputat assistí, com és sabut, a l'Assamblea de Barcelona, i diu al final, dirigint-se al senyor Luca de Tena:
«Acudim al cavaller íntegre per a que digui si en ço que nosaltres, testimonis presencials de l'acte i membres d'aquesta Assamblea, hem relatat, hi ha alguna invenció.
La cosa no mereixeria tanta persistència si la tossuderia de l'«A B C» no tingués tant d'interès en desfigurar el succeït, concedint crèdit a una informació aduiterada en el ministeri de la Governació.
«La Acció», diu:

El Govern arriba a afirmar que no s'havia celebrat l'Assamblea i que no existien conclusions. I aquestes conclusions s'han publicat i la relació de l'Assamblea també, sense que el Govern pugui desmentir-ho.
La mentida pot pendre's com un mal menor quan tendeix a atenuar la propagació de foncs perturbacions, per tractant-se d'una qüestió política, purament política, no és tolerable que s'hagi enganyat així al país, molt més quan els periòdics ens apressarem a dir al Govern que no estava bé que ens obligués a contar a la nació el que sabem que no era exacte.
Governants que tal cosa fan, no poden inspirar confiança ni tenen dret a demanar-la perquè si en cosa tan clara, tan pública, tan a la llum del dia, han fet del blanc negre i del negre blanc, com justificaran el seu procedir en assumptes que el país no coneix?
En Lluís Bello publica a «El Imparcial» un article referent les seves impressions del dia 19 a Barcelona i l'encamina principalment a demostrar que el Govern s'ha equivocat al jutjar la significació de l'Assamblea.
Després d'afirmar que aquesta se celebrà a desgrat de la versió oficial en contra, i de fer algunes consideracions sobre l'estat espiritual de la opinió de Barcelona, diu el següent:

"La Mundial"
Casa de viatgers i hospedatges de F. MESTRES
Carrer Hospital, 123 i 125, 1.ª - BARCELONA

Reusencs, alerta!
Al passar per Barcelona sols en LA MUNDIAL trobareu boniques i elegants habitacions amb tot el confort modern amb aiximateix en hospedatges econòmics Casa recent construïda amb balcó al carrer en totes les habitacions.
Economia veritat i bona alimentació.
Servei esmeradissí. Especial per a famílies, estudiants i soldats de quota
Hospedatge des de quatre pessetes diàries
VISITEU AQUESTA CASA I QUEDA'U CONVENÇUTS
LA MUNDIAL - Carrer Hospital, 123 i 125, primer - Barcelona

Des dels regionalistes, és a dir, totes les classes conservadores de Catalunya, fins els radicals revolucionaris, tots els elements polítics que representen la opinió catalana se li posen davant i units a altres parlamentaris de la resta d'Espanya li formularen llurs peticions.

Ha volgut el Govern destacar la petita intenció revolucionaria d'unes peticions i anar contra elles, invocant, com és natural, l'ordre i la llei. Per això va creure fracassats els propòsits dels assembleístes al passar el dia 19 sense que esclatés la revolució; però el propòsit, ben clar i manifest, de l'Assamblea, és molt distint i com els acords queden en peu, serà necessari tornar una altra vegada sobre el tema i contestar als assembleístes amb quelcom més que amb la afirmació d'un estat de dret que el dia 19 no volgueren rompre.

«El Socialista» dedica mig nombre a l'Assamblea de Barcelona, publicant un interessant relat en un escrit del qual traiem alguns paràgrafs.

Després de descriure l'aspecte dels carrers i del saló on se celebrà l'acte, diu:

L'hagué d'anar el propi governador al Parc. I hi anà. Però no amb la gallardia de qui està decidit a que prosperi un propòsit comptant amb que era la força, sino amb la incertitud d'un vençut. — A la força els pengem— degué dir-se el governador.

Mes qui havia d'empelar la força, li mancava tota força moral.

Fou el senyor Matos el millor i més eficaç propagandista del fracàs del Govern de seu propi.

També mereix ser trasmesa la següent visió del que passà a les Rambles.

Hi havia—diu—moments que el xoc semblava inevitable. La serenitat, l'educació i la força de ja massa l'evità.

Un d'aquests moments fou a dos quarts de sis de la tarda. Sense que ningú s'ho expliqués, un dels caps de la força donà ordre que toqués el corneta els punts d'atenció. Així ho feu. Els guardies, desplegats en ala, prepararen fusells i carrabines.

Dels balcons sortí un crit d'espant. Si els guardies haguessin disparat, la catàstrofe hauria estat enorme.

En la multitud hi hagué un moment de confusió.

Fou un instant.

Es reien i els homes de la multitud agitant gorres i mocadors es dirigiren cap a la força pública en actitud tranquil·la i serena.

El moment fou d'emoció enorme.

¿Qué feia la força pública? Aviat es veié tornar al seu anterior lloc, retirant l'amenaça dels fusells.

Més endavant descriu la mort de Antoni Pérez, en aquesta forma: Era ja de nit. Les Rambles continuaven ocupades per la força pública. L'actitud era la de sempre: tranquila.

La força pública es limitava a observar, però sense cap justificació. L'inspector senyor Bravo, sumís, débil, a la Assamblea, es tornà enèrgic, home terrible al carrer. Ordenà una càrrega. Per qué?

Perque així li va ploure. Per actuar de valent, d'home terrible.

Es donà una càrrega a la Rambla. La gent observà la serenitat de que donà proves durant tota la tarda.

Però unes quantes persones, dones i joves, fugiren pel carrer del Comte de l'Asalto.

Els guardies s'hi ensanyaren. Resultà ferit un paleta.

Ordenaren fer foc. No hi hagué tocs d'atenció. Les bales foren la primera advertència.

Un dels primers advertits, també paleta, davant el portal de la casa número 17, on s'havia refugiat amb molta gent, caigué mort.

Hi hagué altres dos ferits: una criatura de pit, que no se sab encara si ha mort o no.

Aquesta fou la feta que s'intentà disffressar, afirmant que el mort havia estat ferit amb un estilet.

Després es pretengué justificar el fet dient que havien aixecat barricades. Tot inexacte.

Després de fer constar l'èxit complet

de l'Assamblea, termina amb aquestes paraules:

Ni en Matos ni en Sánchez Guerra conseguiren evitar-la.

A l'impressió satisfactoria del triomf substituï altra d'astorament.

Però ¿qué espera el Govern per a sentir-se fracassat i anar-se'n?

Diu «El Mundo»:

Tan perjudicial per l'interés comú resulta el donar per no existent el que constaten valiosos elements d'informació, com insistir en l'absurd de que tot continua com estava o en parlar-nos de la intangible virginitat de la Constitució mal avinguda amb l'acte de Barcelona.

Tals errors són els que sempre determinaren nostres desdites.

Repasseu les col·leccions de periòdics corresponents als dies de la Reina Governadora i d'Isabel II, i trobareu quasi les mateixes frases, el tópic a que ara es recorre per a negar un estat d'opinió innegable.

Busquen les fulles diàries relatives al

període de la nostra darrera guerra antillana, i aviat topareu amb els mateixos llocs comuns empleats ara contra la renovació.

¿Quants mals, quants se n'haurien evitat a Espanya, amb sols dir-li la veritat a temps!

¿Qué desdites s'haurien allunyat de nosaltres si a la seva hora oportuna s'hagués donat al talent dels publicistes esmerç més fructífer que el que hi donaren!

Diu «El Liberal»: Ni la censura imposada a la Premsa impedí que ocorreguessin successos lamentables a Barcelona, Valencia, Sevilla, Valladolid i Santiago, ni la seva supressió, amb tot i ser ben vista, ha de ser suficient per a calmar els ànims i reconciliar definitivament els privilegiats amb els descontentos.

Es precís quelcom més; és necessari que sens pèrdua de temps, es demostri que hi ha el ferm propòsit de satisfer justes demandes i de fer entrar a Espanya d'una vegada per sempre en el camí del progrés i regeneració.

MES DE L'ASSAMBLEA

La segona reunió

Diu «La Vanguardia» a la secció telegràfica:

«Se ha hablado en los círculos políticos de si se celebrará o no la segunda reunión de la Assamblea que se anuncia como probable en Zaragoza o en Valladolid».

Sostienen algunos que no habrá para esta reunión tantas dificultades como para la primera, pues el Gobierno comprende la torpeza que ha cometido con el excesivo rigor desplegado en días anteriores.

El procedimiento empleado no parece que haya satisfecho a todos los interesados, y de ahí que se crea que habrá un cambio de procedimiento.

No falta quien crea que el Gobierno, ante la perspectiva de una nueva reunión, pudiera pensar en una medida como la disolución de Cortes, que convertiría la Assamblea en una reunión de particulares.

También hemos oído decir que no sería extraño que amigos caracterizados del señor Alba acudieran a la nueva reunión.

Sólo a título de información transmitimos estos comentarios recogidos de algunas personas políticas con quienes hemos conversado.

Els liberals autonomistes

Aquests dies passats de suspensió i de censura, s'ha deixat de publicar la nova de que els presidents de 18 entitats adherides al partit liberal democràtic-autonomista, varen acordar reiterar llur adhesió a don Santiago Alba, manifestant-li haver vist amb satisfacció sa conducta en el plet de la «quefatura», i felicitar amb tot entusiasme el cap provincial del partit, senyor Roig i Bergadà, i els altres 13 parlamentaris liberals de Catalunya que tan encertadament i amb tan enlairat criteri han interpretat en els moments actuals els patriòtics anhels de la opinió espanyola; i comunicar aquest últim acord a la presidència de l'Assamblea de Parlamentaris.

RENUNCIÉS I ABDICACIONS

Els alcaldes de R. O. de Catalunya deuen dimitir

De «La Lucha»:
«Els alcaldes de reial ordre no són com els governadors o com els diputats cuneros que son enviats a Catalunya per a fer eleccions, destituir municipis i ostentar la representació dels pocs districtes que encara no han sapigut dignificar-se. Els alcaldes de reial ordre viuen a Catalunya. I perque son cata-

lans, tenen el deure patriòtic de seguir l'exemple donat pels alcaldes de reial ordre de Barcelona, Reus, Lleida i Falset, renunciant a la vara i trencant tota relació amb el poder central. Davant el ressorgiment de la vida nacional, deuen despreciar-se tots els amors propis, ambicions de mando locals, els interessos partidistes.

Quins renunciïn avui a la vara d'alcalde de reial ordre logran captar-se el respecte i l'estima de Catalunya. Una renúncia a temps evita disgustos i el despreci col·lectiu. Sols el poder otorgat pel poble deu mantindre's mentre se gaudeix la seva confiança. Tot poder Sobirà—ja digué Unamuno que és el poble—, deu renunciar-se.

Estem a l'hora oportuna de les renunciés i de les abdicacions. Quins renunciïn, obtindran l'aplaudiment popular com els alcaldes de Barcelona, Reus, Lleida i Falset. Quins abdiquin logran el respecte popular i salvaran el seu cap. Perque encara poden aixecarse guillotines per a escarment definitiu de quants s'oposin al triomf de la sobirania popular.»

Adhesió de l'Ajuntament de Saragossa

De «La Crónica» de Saragossa:
Por fin, el Ayuntamiento de Zaragoza entró de lleno en la corriente porque encanzan hoy sus energías aquellos municipios que sienten la necesidad de desenvolverse y desarrollar su vida económica. No otra cosa que una manifestación autonomista fué la última parte de la sesión municipal ayer celebrada.

Una moción del señor Funes, claramente desarrollada y razonadamente expuesta, dió ocasión a que cuantos concejales la oyeron pronunciaran frases de adhesión al movimiento autonomista iniciado por los Ayuntamientos de Barcelona, Bilbao y Salamanca.

He aquí las conclusiones de la moción del señor Funes:

«Primera. El Ayuntamiento reclama del Estado la autonomía municipal y la reapertura de las Cortes para concederla por medio de una ley, adhiriéndose a las conclusiones de la última asamblea municipalista de Barcelona.

Segunda. Que esta aspiración del Ayuntamiento se comunique a los representantes de Zaragoza en Cortes para que ellos hagan las oportunas gestiones y defiendan la autonomía municipal en las sesiones parlamentarias.

Tercera. Que el Ayuntamiento se adhiera a cuantas asambleas de municipios se celebren para tratar de la autonomía municipal.
El señor Montón preguntó al señor

Funes si entre las asambleas a que hizo referencia en la conclusión tercera figura la celebrada por los parlamentarios españoles el día 19 en Barcelona, y, por consiguiente, la que se proponen celebrar tal vez en Zaragoza.

Contestó el señor Funes que no, y entonces el señor Montón propuso que se incluyera esta asamblea, ya que uno de sus acuerdos fué reconocer la necesidad de otorgar la autonomía a los municipios.

La discusión, a partir de este momento, giró alrededor de lo propuesto por el concejal republicano, que pronto vió admitida su enmienda por el señor Funes, y recibió la adhesión de los señores Sanz, López Alamán y Andrés.

Acordada la urgencia, el señor Montón dijo que se agregara claramente a las conclusiones, lo relacionado con la adhesión a la Assamblea de parlamentarios.

El señor Calvo se opuso tenazmente a ello por entender que para el Ayuntamiento tal Assamblea no debe existir, pues fué prohibida por el Gobierno, y oficialmente no se ha celebrado.

Por fin se votan las conclusiones con la enmienda presentada por el señor Montón.

Así pues, queda aprobada la moción del señor Funes en todas sus partes.»

Tarragona per l'Assamblea

Abans d'ahir va celebrar sessió l'Ajuntament de Tarragona, acudint-hi un grandíus públic, el qual, però, va haver-se de quedar al carrer, per no poder-hi entrar més que uns 40, nombre dels seients del saló.

S'hi havia concentrat tota la guàrdia urbana, policia, vigilants de nit, guarda-termes, agutzils i guàrdia civil. Un especte de força mai vist.

El públic enorme que esperava la sortida dels regidors que varen significar la llur adhesió a l'Assamblea del dia 19, els va fer una ovació sorollosa. En canvi, els altres regidors, junt amb l'alcalde, que varen oposar-se a l'esmentada adhesió, escoltaren una estrepitosa xiulada.

Cambiem de conducta, pero no sólo para el Ejército, pues éste si la nación no correspondiera a su potencia con la suya, sería indudablemente un organismo que nacería muerto. Renacimiento nacional, no militar sólo. Este es nuestro programa. (De «La Correspondencia Militar»)

El Sr. Sardá es decideix

Per fi, després de moltes vacilacions i no pocs conciliàbuls, el senyor Sardá s'ha decidit, arrostrant la impopularitat, a possessonar-se de l'Alcaldia de Reus, per a quin càrrec, com ningú ignora, fou nomenat de R. O.

Ahir al migdia aquell senyor es presentà a l'Alcaldia amb el propòsit de possessonar-se del càrrec. Mes com s'ia que l'alcalde accidental, nostre entranyable amic senyor Cavallé, havia marxat a Tarragona, el segon tinent d'alcalde, senyor Magriná, que s'havia encarregat interinament de l'Alcaldia, no oregué oportú donar possessió al senyor Sardá, en moments en que el senyor Cavallé tramitava a Tarragona, com a alcalde, assumptes d'interés per al nostre Municipi.

De totes maneres, sembla que, decididament, el senyor Sardá vol pendre possessió aquest matí, a les deu.

I heu's-aquí com el nostre poble, que fins ara havia representat un paper brillantíssim en el patriòtic ressorgir de Catalunya i adhuc d'Espanya, tindrà d'avergonyir-se per la superbia i idiosincracia d'un home a qui no impulsa altre móvil, que la estúpida vanitat de ser alcalde.

Ens dol, anc que no'ns extranya, l'actitut del senyor Sardá. Tant ell com els mals conseller llurs, són incapaces de capir aquestes idealitats sublimes que posen de peu a tot un poble. ¿Cóm van a sentir les ansies renovadores que aquests dies han tingut tan bell esclat arreu de Catalunya i d'Espanya, els qui han fet del nepotisme el seu més fort baluart? ¿Cóm poden estar identificats amb les aspiracions del país els que no han sentit mai altre neguit que'l produït per impaciencies bastades? ¿Com poden recullir els glatits d'un poble que pugna per regenerar-se, els que sempre han viscut allunyats del poble?

No. L'actitut del senyor Sardá no pot extranyar-nos ni pot extranyar a ningú. El senyor Sardá no'n sent cap d'ideal. Una volta es declará maurista perque En Sánchez Guerra no li donà la vara; ara s'ha tornat idoni per a obtindre aquesta cobdiciada vara. El senyor Sardá no obeeix altres manaments que els de la seva ridícula petulancia, explotada, millor dit, acosada, per la empenya dels que'l rodegen.

Però nosaltres, com a reusencs, com a catalans i com a espanyols, hem de protestar de que en aquests moments, residenciada la oligarquía imperant en les altures, hi hagi en nostra ciutat un home que es presti a traicionar el moviment renovador tan virilment iniciat a Catalunya i deixondit ràpidament per tot Espanya.

Protestem, i esperem que no serem sols, que'l poble ens acompanyarà en la protesta.

El bon nom, la dignitat de Reus així ho exigeix.

Informació

Avís d'Administració

«Haber, cuando el personal encargado del reparimiento d'aquest diari, preguem als nostres favoreixedors se serveixin comunicar-nos qualsevol anomalia que notin en dit servei, a l'objecte de donar les oportunes ordres per a la seva regularització.»

Reus juliol 1917.

El Sr. Prat de la Riba

Desgraciadament van confirmant-se els pessimismes dels metges aprop de la enfermetat del president de la Mancomunitat.

S'ha desvanescut ja en absolut tota esperança de curació.

El senyor Prat de la Riba ha entrat en el període preagònic. Ha perdut quasi el coneixement i les poques paraules que pronuncia no s'entenen.

S'espera, doncs, d'un moment a un altre un fatal desenllaç.

La Comissió provincial s'ha constituït en sessió permanent amb objecte de poder pendre acords tan prompte arribi el fatal moment de la mort del senyor Prat.

Les males notícies rebudes de Castellterol han causat en la Diputació gran tristesa.

El nombre de persones que ahir desfilà per la Diputació fou molt més crescut que'l dels dies anterior.

Abans d'ahir estigué a la Diputació de Barcelona, a interessar-se per la salut del senyor Prat de la Riba, en nom propi i dels correligionaris de Reus, nostre excel·lent amic l'ex-diputat provincial senyor Borrrell.

Amb motiu del canvi de nom per el de Montserri, s'han celebrat variis festejos en l'antic poble de Puigtiñyós.

Ahir era esperat a Tarragona el cap del servei central de ports i fars, del ministeri de Foment, don Manuel Diz, qui es traslladarà a Cambrils, acompanyat de l'enginyer cap d'Obres públiques de la provincia, per a reconèixer els terrenys en que ha de ser emplaçat el port de dita localitat.

Tractament de la **sífilis** per l'aplicació **indolora** del

606

i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)
Dr. A. FRIAS.—Araval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 A 4.

sense aquesta marca

L'aparell **NO** és un **GRAMÓFON**
CATÀLEGS GRATIS

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
 en discs marca **GRAMÓFONO**

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - **REUS**
 Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Rellogeria. - Relloges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes.

L'empresa del Teatre Circo ha contractat a la celebrada atracció «Los Perezoff», la qual està composta de deu artistes d'ambdós sexes que realitzen, com poden recordar els que tingueren el gust de veure'ls fa ja algun any en aquell mateix teatre, difícils i originals treballs malabars, excèntrics, pantomimes, etc.
 La troupe «Perezoff» arribarà avui en aquesta ciutat, per a procedir al muntatge dels seus aparells escènics, i la seva reaparició en aquell colisen tindrà lloc el proper dissabte.

Aprenent

Se'n necessita un per a un important comerç de **MERCERIA** d'aquesta. Donaran raó en aquesta impremta.
 El Consell provincial d'agricultura ha disposat de traslladjar una comissió al terme d'Albiol per a estudiar la manera d'evitar els tremendos estragos que en aquell terme produeix el «diabló».

Ha sigut creada una Notaria a Pla de Cabra, havent sigut nomenat per a des-empenyar-la, després de brillants oposicions, don **Enric d'Aguilar Amat i Banús**.

«LA PUBLICIDAD»
 Per a la venda i subscripció al kiosko **BOLART**, plaça de la Constitució.

Durant l'última setmana la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha ingressat per impositons la quantitat de 714.835 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi i per plaços mensuals de pensió 385.926 pessetes, havent obert 290 llibretes noves.

Aprenent de comerç en el ram de teixits, se'n necessita un que hagi complert 14 anys i sàpiga llegir i escriure correctament, guanyarà 30 pessetes mensuals, inútil presentar-se sense bones referències, **Monterols**, núm. 12.

Es troba detingut en aquesta central telefònica per no trobar el seu destinatari, un telefonema de Barcelona adreçat a «B. José Maten. - Casa Ciudad».

BAR GISBERT

MANTECAU i GRANISATS
 Se serveixen diàriament a totes hores del dia i de la nit.
 Sifon gelat, marca gel, 5 cèntims-litre
 Vermouth dolç i sec, 10 cèntims, amb olives relleues 15.

Aquesta tarda, a les set, se celebrarà a la Sala Reus l'acostumada sessió de moda, dedicada als nens, en la qual s'hi projectarà un abundant i escullit programa de les tant celebrades pel·lícules Pathé.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams
 Negociem tots els cupons venciment corrent. Cuidem del cobro del dividendo del Banc de Barcelona.

Per no haver-se reunit nombre suficient de senyors regidors, ahir l'Ajuntament no pogué celebrar sessió de primera convocatoria.

En el teatre d'estiu de la recreativa societat La Palma el proper diumenge s'hi representarà per la companyia d'En Josep M. Benet, la comèdia en tres actes d'En Pous i Pagés «Lo diner».

EXPOSICIÓN MONOGRÁFICA de la lluita contra les mosques

Organitzada per l'Agrupació Excursionista sota el patronatge de l'Ajuntament de Reus i la Mancomunitat de Catalunya

Instal·lada a la sala de l'ex-Audiencia
ENTRADA LLIURE

OBERTA: de 7 a 9 tots els dies. A més els festius de 11 a 1 mati

Constituit el jurat d'aquest partit, ans d'ahir donà començ a l'Audiencia provincial la vista de la causa instruída contra el veí de Montroig Josep Alsina Bellvé, presumpte autor de l'assassinat del seu conveí Alfons Llauredó, quin fet ocorregué el dia 15 d'octubre últim.

El processat, a l'ésser interrogat, negà llur participació en el fet que se l'acusava.

La viuda de l'interfecte i demés de la família, manifestaren els motius de sospita que tenien de que l'Alsina era el autor de l'assassinat de que ens ocupa.

Ahir havien de començar les declaracions dels testimonis que n'hi ha una quarantena de citats.

«El Mercantil Valenciano»

Se troba de venda en el kioski de periòdics de Filles d'Emili Bolart, plaça de la Constitució.

En les sessions de cine que avui es donaran al Teatre Fortuny, s'hi projectaran les següents pel·lícules: «El corazón de la otra», «Ir por lana y salir trasquilado», «Polidor y Miseda suicidas», i una de la sere «Anales de la guerra europea».

BAR AMERICANO

ESMERAT SERVEI
 La sens rival Horchata Valenciana
EXQUISIT CAFE PAMPA

Són verdaderament desconsoladores les notícies que es reben a prop de la importància dels danys causats en alguns pobles de la comarca per la recent pedregada.

Pintura preparada, assortit complet de colors: pots de 1 i mig Kg.

GAIETA CAVALLÉ, S. en C.
 Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució.—REUS

De l'Observatori de l'Ebre comunicuen amb fetxa 31:

A les 0 hores, 16 m., 31 s., d'avui donà començ un incert tremolor llunyà de fases confuses. A les 3 h., 35 m., 4., se registrà altre quin epicentre se troba a uns 8.100 kilòmetres.

PANTALONERES

Se'n necessiten als **MAGATZEMS GISBERT**, per a fer confecció.

Instal·lacions Elèctriques

AMORTITZABLES

Per a informes: **Electricista Freixa**

Carrer de Vilá (a) Bou. **REUS**

SIDRAL TEIXIDO

NOM PATENTAT
 PREMIAT AMB MEDALLA D'OR

¿Voleu apagar la sed?

¿Voleu menjar a gust?

¿Voleu digerir bé?

PRENEU SIDRAL «TEIXIDO»

REFRESCANT, APERITIU i DIGESTIU

EL SIDRAL TEIXIDO és indispensable als estiujants, excursionistes i caçadors perquè evita les infeccions purificant l'aigua.

Exigiu-lo en els Cafés, Bars i Droguerías.
 Únic representant a Reus: **D. GAIETA VIRGILI, Plaça de Prim, núm. 3 BAR ESQUELLA**

AVIS IMPORTANT. Com sigui que el merescut èxit alcançat pel Sidral TEIXIDO ha fet sorgir explotadors que expendeixen un granulat similar enganyant així al públic, se recomana als consumidors que no's deixin sorpendre en la seva bona fe.

Tot granulat que no vagi empaquetat, o no se serveixi amb els aparells exclusius del laboratori del SIDRAL TEIXIDO són productes similars que el públic deu rebutjar per il·legítims.

Proveu els **CAFÉS** de la **TORREFACCIÓ**

GLL

i veureu que son els **MILLORS**
 Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).—REUS

Aparells i Discs PATHE

MAGATZEMS GISBERT

Plaça Constitució, 1 **REUS**
 (Al costat de la casa Bofill)

TELEGRAMMES

Madrid, 1.
LO QUE DIU LA PREMSA
 El Debate
 Parlant del Consell de ministres celebrat ahir diu que es tracta de resoldre el desagradable incident promogut pel marqués d'Estella,
 Diu que aquest plantejà la qüestió en una forma que era difícil resoldre-la hàbilment: o el senyor Matos mentia al dirigir-se a la junta militar de defensa en nom del Govern, en quin cas no podria continuar.....
 (L'encarregat de la censura a Telefons talla la comunicació.)

El País
 Combat els raonaments que exposava «La Epoca» ahir per a demostrar que no se celebrà la Assemblea de parlamentaris de Barcelona.
 Fa «El País» un nou relat d'aquell acte i insisteix en que el senyor Abadal llegí al senyor Matos quant s'havia fet.
 Pregunta a «La Epoca» si dubta del testimoni dels periodistes i fotògrafs que anaren a Barcelona a presenciar la Assemblea.
 En l'article de fons, «El País» diu que l'Assemblea de parlamentaris celebrada a Barcelona se proposa satisfer els desitjos nacionals de moralitat i justícia.
 Adverteix que l'actitud del Govern demostra que no restablirà la moral voluntàriament i que es proposa fer uns Ajuntaments i unes Corts pel mateix procediment de sempre, lo qual constitueix la principal causa de immoralitat.

EL CAP DEL GOVERN
 Al rebre el cap del Govern als periodistes ha dit que conferenciarà per telèfon amb el marqués de Lema, qui li digué que 'ls reis següen sense novetat a Santander.
 Declarà que 'ls telegrames rebuts a Governació acusen tranquil·litat en totes les províncies, i que a Bilbao segueix la vaga de metal·lúrgics, i que's continua treballant per a aconseguir la terminació del conflicte, enc que és difícil, perquè després d'haver firmat el conveni comissions de patrons i obrers, aquests no l'han respectat.
 Després, referint-se a l'incident derivat de l'encarrec que feu al senyor Matos per a que visités a la Junta militar de defensa, ha negat el senyor Dato, en la forma en que acostuma a fer-ho, tot lo que es diu, arribant fins a afirmar que sols conèixia de vista al governador de Barcelona.

Un periodista li digué que també s'as- segurava que existia disgust entre varis ministres i el de la Governació. Aixímateix ho negà el president, i amb tal motiu entonà un himne al talent, virtuts i abnegació del senyor Sánchez Guerra.

Terminà dient el senyor Dato que havia rebut la visita del general Ampudia, qui ha pres possessió del càrreg de voca- cal del Consell Suprem de Guerra i Marina.

«LA GACETA»
 Publica varis decrets, entre ells un de Justícia, nomenant president de la secció primera de la Comissió general de codificació al senyor González Besada, i les següents reals ordres:

Declarant no procedeix imposar canvi sobre les fraccions inferiors a deu pes- setes, aduadades per declaració verbal de viatgers i pago d'importació o exporta- ción de Duanes durant el mes actual.

Disposant satisfacció en concepte de gravamen 400 pessetes per cada 100 kí- los l'oli d'oliva refinat a que es refereix el número 3 de la real ordre de 4 de juliol últim, que en lo successiu s'exporti per Duanes de la Península i Illes Balears, a excepció del que's destina a l'abastiment de les Illes Canaries, Fernando Foo, Centa i Melilla, i prohibint l'exportació del referit article pels ports de les Illes i places mencionades.

Ampliant a dos els temes que han de ser desenrotllats oralment de l'assigna- tura de Biologia davant el tribunal cor- rèsponent, per cada aspirant a millorar en l'Escola especial d'enginyers agrí- coles.

Aclarant la real ordre de 27 de juliol últim, referent a la forma en que deuen acudir els pòsits a la constitució del Co- mité de la Caixa Central del Crèdit Agrí- cola.

Declarant caducada la concessió ota- gada per real ordre de 4 de juliol de 1908, a don Miquel Albert Altar per a instal·lar un astíller en la platja de Sant Carles de la Rápita (Tarragona).

Gel sà LA JOAQUINA

DIPÒSIT A REUS: ROMÁN MARI- MÓN, Plaça Catalunya, 7.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny
 Grans sessions de cine per a avui.
 Preus i hores de costum.
Sala Reus
 Grans sessions de cine per a avui.
 Preus i hores de costum.

Imp. Sanjuán Germáns.—REUS

EI CAS MÉS SENZILL DE TOS; LITINOIDES SERRA

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliuvar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprímia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, éssent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, **UN PAQUET SOLT: 10 CÈNTIMS.**

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMÀCIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

FERROCARRILS

Servei de trens que regeix des de ler. de juliol de 1915.

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	
Vilafranca; 9'38	
7'25	9'23 e
8'49	13'27 m
14'13	17'42 c
17'16	Vilanova 21'44 o
	Vilafranca 20'37
21'25	23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m	
8'33	10'36 r
9'20	12'47 c
13'00	16'15 o
15'23	19'24 m
19'49	21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

12'54	13'24
9'56	10'30 m
14'30	15'00 m
18'80	18'35 c
20'50	21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35	arriba 8'10 c
12'17	12'45 m
16'35	17'14 m
19'25	20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17	surt 9'27	arriba 10'37 m
10'41	11'19	11'14 m
13'17	14'24	14'58 c
16'30	18'57	19'47 m
19'49	21'11	21'47 m
22'01		23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13	arriba 7'17 e
6'30	surt 7'42
7'01	8'43
12'17	13'11
17'27	19'12
20'14	20'48

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22	arriba 11'22 c
13'35	20'50 m
17'59	22'13 m
20'30	0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30	arriba 9'46 m
8'29	12'29 m
11'56	20'17
15	17'58 c

Companyia Reusense de Tramvies

TEMPORADA DE BANYS

Servei de trens que regirà des del dia 9 de juliol de 1917.

Sortides de Reus (Arraval Robuster)		Sortides de Salou	
Tren n.º 24 a les 6:50	Tren n.º 23 a les 7:40		
» 26 » 8:25	» 25 » 9:20		
» 2 » 10:25	» 11 » 11:20		
» 12 » 15:—	» 1 » 15:55		
» 34 » 16:33	» 35 » 18:40		

Extraordinaris en els dies festius

Tren n.º 28 a les 11:15	Tren n.º 27 a les 12:10
» 32 » 15:55	» 33 » 18:—
	» 41 (des de Mas-Calbó) 19:40

PREUS.—Bitllet ordinari a ptes. 0'75.—Bitllet d'anada i tornada ptes. 1'05.—Nois de 3 a 7 anys, anada i tornada 0'60.—Tarifa especial núm. 4 de bitllets de anada i tornada a ptes. 0'60.

S'expedeixen aquests bitllets des del dia 9 de juliol per als trens que surten de Reus a les 6'50 poguent utilitzar-se per al retorn tots els trens que surten de Salou fins a les 15'55 inclús, éssent completament nuls per als trens següents.

En els diumenges i dies festius s'expediran bitllets a 60 cèntims fins al tren de les 11'15, valeders per al retorn fins al de les 18'00 éssent també nuls per als trens posteriors.

ADVERTENCIES.—El tren número 29, quan circuli, sols ho farà els dies feiners.—Els bitllets d'anada i tornada són sols valeders el mateix dia de la seva expedició, i no donen dret a facturació d'equipatge ni a portar bultos de màquin pes total excedeixi de tres kilos. Els diumenges i dies festius, els trens núms. 35 i 37 sols podran parar fins a les Quatre-Carretes i aniran després directament a Reus. Els viatgers de les parades intermitges, des de Mas-Calbó podran retornar a Reus en el tren número 41 que sortirà del Mas-Calbó.

LÍNIA DE VALÈNCIA

Surten de Salou per a València
6'11 (fins a Benicarló)—9'18—11'15—
17'07 (fins a Benicarló)—0'02.
Arriben a Salou de València
4'19—9'17 (procedent de Benicarló)—
15'45—18'38.

DISPONIBLE

L'Hidràulica Reusense
de EMILI AULÉS
Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS
Camí de Riudoms REUS

Casa PUJOL
TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES
Monterols, 37 REUS

JOAN PUJOL
RECADER
EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA
ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

NON PLUS ULTRA
Trajos a preus inverossímils
La casa millor assortida en trajos per a nens
Portal de Jesús, 1.—REUS

Esteve Massagué
COMISIONS REPRESENTACIONS
SANT LLORENS, 8, 3.ª REUS

DECORACIÓ - MOBLES
J. MONTAGUT
Carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capsos de Cartró
ENRIC VIDAL
Carrer del Galló, 4 REUS

DISPONIBLE

JOSEP SOLÉ
RECADER DE REUS A BARCELONA
BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).
REUS
Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

DROGUERIA
de H. MARINÉ
Plassa de Prim REUS

DISPONIBLE

Claudi Borrás
DENTISTA
Plaça Constitució, 13 REUS

TINTORERIA de MANUEL GIBIACH
Se renta i teyeix tota classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric.
Galanes, 7 REUS

TARIFES
per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi					Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi
Fins a 3 cims. d'altura.	2'50	3'75	5'00	10'00	
De 3 a 5 »	3'50	5'25	7'00	14'00	
Per cada centímetre més	0'50	0'75	1'00	1'50	

Els remitits, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insercions pagarán a 25 cèntims la ratlla per la primera inserció i a 10 cèntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagarán a 10 cèntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del timbre a raó de 10 cèntims per inserció.

AVIS.—S'admeten anuncis mortuòcis fins a les 11 de la nit.